

Jagellońska
Kraków
Św. Anny 19

טשענאכטאזער צייטונג

צאנזשען פרייז פון 2 מיליאנער-טאלער:
פון טאגס 25 געלט
פון טאגס 10 געלט
די טייטש פון ליטעניש ווי געלט 8 באקומען טעלעגראם.

פרייז פון יעדן פרייז-אנג.
רעקלאם פון אונזערע-פרייז
ערשטע אלע 6 - טעלעגראם 201

פאסט-אפיס-פרייז: 2 טאלער 20 געלט.
פרייז פון רעקלאם פון אונזערע-פרייז:
CZENSTUCHOWA, ALBA 8. TELEFON 291.
פון ליטעניש פון די רעקלאם פון אונזערע-פרייז.

Wtorek, dnia 26 kwietnia 1932.

דינסטאג ד' חוה"מ פסח כ"ג ניסן תרצ"ב.

Ż. K. S. „WARTA” — „GRAND-KINO”.

האנשאט דעם 2-טן מאי **א האנצערט**
וועט אויפטרעטען מיט

דער בלינדער פענאמענאלער, יודיש-אונגארישער גאט'ס בעגאבטער פיאניסט
ערשטער לארעאט פון שאפען-קאנקורס אין ווארשא

אימרי אונגאר

אין פראגראם: שאפען, באך, בעטהאווען אין לייטש.
„אזוי שפילען קלאוויר, האב איך נאך אין מיין לעבען נישט געהערט”
די מיינונג פון פראפעסאר פון קאנסערוואטאריום מיכאלאווסקי, איבער
דעם גענאלען פיאניסט אימרי אונגאר.

בילעטן פון 1.50 זי. צו בעקומען אין „רענאמא” אלע 21, אין טאג פון קאנצערט אין דער קאסע פון קינא.

דער בעוואוסטער

פענסיאנאט אין אסטראוו

פון **5. יאקובאוויטש**

וואס בעזיצט 15 מעבלירטע צימערען, ווי אויך דאס געשיער מיט
אלע צוגעהעריקייטען זענען

צו פערדינען אויפ'ן זומער - סעזאן.

יך ווענדן אויף דער אדרעס 5. יאקובאוויטש, קיעדזשינסקא 115 טעל. 614.

Szefowi naszymu

p. JÓZEFOWI IMICHOWI oraz Rodzinie

z powodu zgonu Ich Syna

b. p. ALFREDA

wyrazy szczerzego współczucia, składa

Personel firmy H. Imich.

W. Sz. P. Józefowi Imichowi

Kuratorowi Szpitala Tow. Dobr. dla Żydów

z powodu tragicznej śmierci

SYNA Jego

zasyła wyrazy szczerzego współczucia

PERSONEL LEKARSKI.

Wielce Szanownemu Panu

KURATOROWI SZPITALA

J. IMICHOWI

wyraża głębokie współczucie

SYNA Jego.

z powodu śmierci

Personel Kancelarii Szpitala Żydowskiego.

Państwu JÓZEFOWSTWU IMICH

z powodu przedwczesnej śmierci

Ich Syna b. p. ALFREDA

wyraża szczerze współczucie

Abram Jakubowicz.

מיט טיעפען צער און טרויער זענען מיר טרויער וועגען טויט פון אונזער הייס-געליבעטען

מאן אין פאטער

שמואל בן שלמה הלוי שמירדף

די לוייה איז פארגעקומען פרייטאג, ב' פסח (ד. 22 אפריל 1932.)

גלייכצייטיג דאנקען מיר די אלע, וועלכע האבען אנטויל גענומען
אין דער לוייה און אבגעגעבען דעם טויערען נפטר דעם לעצטען כבוד.

די אין טיעפען טרויער פערבליבענע

פרוי, טאכטער, זיהן, שנידען, איידעם און אייניקלען.

דעם ווארימסטען דאנק דריקען מיר אויס די אלע, וועלכע האבען אנטויל גענומען אין אונזער
גרויסען צער און אָבגעגעבען אונזער הייס-געליבעטען זעהן

אלפרעד

דעם לעצטען כבוד.

די אין טיעפען טרויער פערבליבענע
עלטערן, פרידער, שוועגעריןס און נעפע.

מיר נעמען אנטויל אינ'ם גרויסען צער פון אונזער קוראטאר

ה' יוזעף אימיר און פאמיליע

צום טראגישען טויט פון זייער זעהן און ברודער

אלפרעד

המקום יתום אותם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.

דאס קוראטאריס פון יודישען שפיטאל.

מיר נעמען אנטויל אין גרויסען צער פון אונזער געהערטען פּרעזעס

ה' יוזעף אימיר און פאמיליע

צו דעם גרויסען אומגליק, וואס זיי האט געטראפּען, מיט'ן טויט פון
זייער הייס-געליבעטען זעהן

אלפרעד

גאט וואָל זיי טרייטען!

פּערוואַלטונג און ראַט פון דער באַנק ספּולדיעלעטשי

אלע 7.

גרויס מיטגעפיהל דריקען מיר אויס דעם פּרעזעס פון דער פּערוואַלטונג פון דער באַנק
ספּולדיעלעטשי

ה' יוזעף אימיר

אלפרעד

צוליעב דעם טויט פון זיין אונגעגעליכען זעהן

אין אייער געזעלשאפטליכער ארבייט זאלט איהר א טרייסט גענומען!
פּערוואַלטונג און ראַט פון דער קאַפּאָ. האַנדווערקער-באַנק
אין טשענסטאָוו.

אין נאמען פון אונזערע מיטגלידער און פון אונזערער פון אונז געשטיצט יודישע סא-
מיליעס, דריקען מיר אויס דעם איבערגעגעבענע געזעלשאפטליכען עסקן און היצע-פרעזעס
פון „בית לחם” ה' יוזעף אימיר

אונזער טיעפעסע מיטליד און מיטגעפיהל צוליעב דעם גרויסען אומגליק, דאס איהם האט
געטראפּען מיט'ן טויט פון זיין זעהן

אלפרעד

אין דער ווייטערדיגער פּרוכטפארער ארבייט אויפן געביעט פון טראַגען היף פאר אלע ליי-
דענדע און אומגליקליכע, זאל ער א טרייסט גענומען.
די פּערוואַלטונג פון דער געז. „בית לחם”.

דעם דורך אלע לאַקאטאָרען, זעהר געאכטעטען בעל-הבית

ה' יוזעף אימיר

צוליעב'ן טראַגישען טויט פון זיין געליבעטען זעהן

אלפרעד

דריקען מיר אויס אונזער אמת'ן מיטגעפיהל.

אין זיינע ווייטערדיגע געזעלשאפטליכע לייטונגען לטובת די היצע אונטערדריקטע יודען,
זאָר ער א טרייסט גענומען!

זבאָראָווסקי, יאכּימאוויטש, בראַגיאַטאווסקי, לאַנדוי ח.,
לאַנדוי וו., שליוואַק, קאַץ, ווייס, גרין, גערשאַנאוויטש,
שוטטאַק, געלבער און צפּשטיין.

דעם טיעפעסטען מיטגעפיהל דריקען מיר אויס דעם ה'

יוזעף אימיר און פאמיליע

צום פריהצייטיגען פון זייער הייס-געליבעטען זעהן

אלפרעד

זייט געטרייסט!

מאיר געלבער און פרוי
אברהם גרייצאד און פרוי.

דעם טיעפעסטען מיטגעפיהל דריק איר אויס מיין האַרציגסטען פרייז וואָלף שמידט

צום טויט פון זיין טהייערען פּאָטער נ"ע

שמואל

זיי געטרייסט
שמואל פראַנק.

קאמעראל-טעאטער

נאָר 2 געזענונגס-פאַרשטעלונגען פאַר'ן
אַבפאַהרען נאָך אויסלאַנד!

דאַנערשטאָג, אַהרין של פּסח
9 אווענד, נאָר 1 גאַסטשפּיל

פון דער בערויז-
טער אויטוויסין
מיט אַנטויל פון די בעוואוסטע אַרטיסטען, גרינדער פון „אַזאַעל”

יוסף סטרוגאטש

און אַרטיסט-זינגער

מיכאל קליין

פּרעמיער!
עס ווערט געשפּילט דער לעצטער נייטטער שלאַנער
שושפּיעל אין 3 אַקטען מיט א פּראָלוג און עפּילאָג פון יף-צבלי

איינע פון יענע

מיט געניאָ שליט אין דער הויפט-ראַף.
אַכטונג! נאָך דער פאַרשטעלונג אַכטונג!
אַ גרויסער סינדפּריין

(1) פּאַלעס-לידער, (2) דאַמאָסען, (3) באַלדען, (4) מאַנאַלאָגען,
(5) יודישע דרשות, (6) דעקלאַמאציעס.

עס נעמען אַנטויל: געניאָ שליט, חוה ווידע, דאַרינש, מיכאל קליין,
יוסף סטרוגאטש, ישראל ביאַלקאוויטש, איראַלאוו.

פּאַפּולערע פּריזענט.

בילעטען פריהער צו בעקומען אין דרוקעריי פון ה' באַטשאַן און אין
טאָג פון דער פאַרשטעלונג פון 11 פאַרמ. אין דער קאסע.

רעזיש: געניאָ שליט. אדמ. ל. ביאַלקאוויטש.

א שטוב מיט א בעזונדערן אינגאנג

מיט פריהשטאָגער און קאַלאַציעס

ווערט געזוכט. מעלדען אין רעד.

די פּערוואַלטונג פון דער געז. „בית לחם”

דערמיט אויס איהר הערצליכען דאנק די אייגענטי-
מער פון ווארשען געשעפטען: פרוי קויפּמאַן,
ה"ה גאַלדבערג און גרוימאַן פאר די דריי וויאַד-
דעם שמאַלץ, וואָס זיי האָבען געשפּענדעט אויף פּסח
דער געז. בית לחם.

די פּערוואַלטונג פון „בית לחם”.

NADESZA ŚWIEŻA KROWIANKA
do szczepienia ospy
ochronnej.
STARSZY FELCZER
St. Mittler Piłsudskiego 5/7
tel. 804.

עס בלייבט ביים אלטען.

(נאך די פארגעקומענע פרעזידענט וואהלען.)

זונטאג זענען, ווי בעשטימט, אין אונזער שטאט פארגעקומען וואהלען פון די קהלה-פרעזידענט פון ראט און פון דער פערזאנלעכער. און אין רעזולטאט זענען אויפגעבליבן געווען פון רען די ביו-אימפטי געוועהלט געווארן. ראט ה' וועקסלער און פון די פער-וואלוטונג ה' גאלדשטיין.

ווענען דער פרעזידענט פון ראט זענען קיין פערשידענע קאמפליקאציעס במשך דער גאנצער צייט נישט פאר-געקומען. ה' וועקסלער וועלכער האט פארנומען דעם פרעזענט אמת פון ראט אין דער פריערדיגער קהלה, האט באלד ביים ערשטען משהל וואהלען בעקומען א גרויסע מערהייט, פערקעהרט ער האט ביי די איינציגע וואהלען בעקומען מען א פיעל קלענערע צאהל שטימען ווי ביים ערשטען משהל. דאגעגען ווענען דער פערזאנלעכער פון ה' גאלדשטיין אלס קהלה-פרעזענט זענען געווען פער-שידענע מאמענטען, וועלכע האבען דערפיהרט דערצו, אז איינמאל האט ער זיך אָנגעזעט פון אָנגעהערן דעם צאָמט און שפעטער האָט איהם די אויפ-זיכט-מאכט נישט בעשטעטיגט. טראץ דעם וואָס עס האָט זיך געפיהלט גע-נוג דייטליך אז צווישען די פערזאנלע-טונג-מיטגלידער איז נישט פערעהאנגען קיין פאסיגער פערטרעטער וואָס זאָל קאָנען איבערנעמען דעם דאָזיגען ווי-טיגען אָמט.

און דאָס האָבען אלע געוואוסט, זאָגאר די פּענגער פון ה' גאלדשטיין וועלכע פלעגען איהם פארווארפען געווי-סע חסרונות, האָבען נישט געקענט פערליינקען זיינע איבערוועגענדע מעלות, איבערהויפט זיין פאך-קענטניס אויף דעם געביט. זיין פיעל יעהריגע פראקטיק, און אלזייטיגע קוואליפיקאציע-יע אין קהלה-וועזען, האָט וואָס ער איז זינט אוי פיעל יאָרען אדורכ-געדריינגען אין אלע געביטען פון קהלה-לעבען, און אַריענטירט זיך מאָמענטאַל וועגען אלעס וואָס איז נוגע א וועל-כען ס'איז צווייג פון דער קהלה. דאָס זענען אלעס זאָכען וועלכע מען גע-פונט נישט אין גאס און וועלכע האָ-בען פאר דעם דאָזיגען אמת די וויכ-טיגסטע דעציזיערענדע בעזייטיגונג.

דעריבער איז שטענדיג ביי יעדען משהל פאָרקומען וואהלען געשטאנען אויפ'ן ערשטען פלאַץ די קאָנדידאטור פון ה' ג. און די וואָס האָבען גע-שטימט געגען איהם האָבען אויך טיעף אין האַרצען געפיהלט, אז זיי בעני-הען א צולה געגען דער היינטיגער ווי-שער בעפעלקערונג, ווייל אויף וועמען

זיי זאָלען נישט שטימען און וועמען זיי זאָלען האַלטען פאָר'ן בעסטען קאָנ-דידאט אויף דעם דאָזיגען וויכטיגען אָמט ענטשפּרעכט ער ביי קיין פאָל נישט די מעלות וואָס עס בעזיצט ה' גאלדשטיין. אָבער, ווי געזאָגט עס זע-נען געווען מאָמענטען פון להכעיס שפיעל, ווען מען רעכענט זיך נישט מיט'ן אייגענעם געוויסען, און מען טהוט דאָס וואָס מען ווייפט זעלבסט, אז ס'איז נישט ריכטיג.

די לעצטע פרעזידענט וואהלען האָ-בען ווידער פאר ה' גאלדשטיין גע-בען א גרויסע מערהייט (8 שטימען פון 18), און ער איז געוועהלט געווא-רען אלס ראש-קהלה.

איצט בלייבט נאָר איבער, אז די אויפזיכט-מאכט זאָל די דאָזיגע וואהל

בעשטעטיגען, און ס'איז קיין ספק נישט, אז די מאכט וועט נעמען אין אכט דאָס וואָס די מערהייט פון דער קהלה האָט שוין אזוי פיעל מאל אויס-געדריקט איהר מיינונג, אז ה' ג. איז איז דער פאסיגסטער פאר דעם דאָזי-גען אָמט, און זי וועט זיך רעכענען מיט דער דאָזיגער מיינונג - איבער-הויפט איז דאָך אין טשענסטאכאָו פּמעט פון די איינצעלנע געזעצ-לע שטערט אין פּוילען, וואו די קוֹלוֹת זענען נאָכנישט טעטיג, וואָס עס ברענגט א אונגעווערען שאַדען דער קהלה צו אלע געביטען און די אויפזיכט-מאכט וועלכע האָט צו וואַכען איבער דער קהלה ווירטשאפט, וועט געוויס מיט-וירקען, אז די קהלה זאָל זיך ענדליך קענען געהען צו איהר נאָרמאַלער טעטיגקייט און זעהן אַבזאָרטעווען וואָס עס איז נאָך מעגליך.

לאָמיר האַפען אז אזוי וועט דאָס זיין, און מיר וועלען ענדליך קענען זאָגען חסל סדור וואהלען?

רעזולטאט פון די פרעזידענט וואהלען.

ה' גאלדשטיין מיט א גרויסע מערהייט געוועהלט געווארען אלס קהלה-פרעזענט.

די זונטאָג'דיגע וואהלען פון די פּרע-זידענט פון קהלה-ראט און דער פּרע-זידענט פון האבען אַרויסגעווען א גרוי-סע פּראַינטערעסירונג צווישען דער היינטיגער בעפעלקערונג, וועלכע גארט שוין אז די קהלה זאָל זיך קאָנ-סטיטואירען און אָנהויבען נאָרמאַל צו פיהרען די ווירטשאפט אויף אלע גע-ביעטען, וואָס זענען שרעקליך פּערנאכ-לעסיגט, און דאריבער האָט יעדער מיט נייגיר געוואָרט אויפ'ן רעזולטאט פון די וואהלען.

די גאַנצע 3 טעג יום - טוב זענען פאָרגעקומען צווישנפּאַרטייאישע קאָנ-פּערנענען און אונטערהאַנדלונגען, בעת וועלכע עס זענען אַרויסגעשוואמען פערשידענע קאָנגרעסיעס, עס האָט זיך אָבער בעיקר געהאַנדעלט אין דעם וואס די האַנדווערקער האבען ערקלערט אז אויב ה' גאלדשטיין וועט ווייטער אָננע-מען די קאָנדידאטור, וועלען זיי שטי-מען נאָר פאר איהם און ווירקליך הא-בען אין דעם פאָל די האַנדווערקער-שטימען איבערגעוואויגען און דער-ע-וואָלט איז אויסגעפאלען גינסטיג פאר ה' גאלדשטיין.

די אונטערהאַנדלונגען האָבען זיך איינגעטליך נאָך געפיהרט, ווען די פּר-נסים און דאָרעס האבען זיך שוין געפונען אין קהלה-לאַקאַצ צו די וואה-לען, עס איז געווען אַקטועל די וואהל פון ה' וואָלף זשעריקער אלס פרעזענט

פון דער פּערזאנלעכער וואהלען, אויב אלס ווי-צע-פרעזענט זאָל בעקומען דעם אָמט פון אַנדערע ריכטונגען כדי זיי צופרי-דענצושטעלען. אזוי ווי ה' זשעריקער האָט זיך אָבער קאַטעגאָריש אָנגעזאָגט פון אָננעמען דעם פּערזאנלעכער אָמט, איז די דאָזיגע קאָנגרעסיע אָב-געפאלען, און אין רעזולטאט פון דעם זענען בעת די פּרעזידענט-וואהלען פון קהלה-ראט די שטימען צושפליטערט געוואָרען, אזוי אז ה' וועקסלער האָט בעקומען 7 שטימען (3 מזרחי, 3 האַנד-ווערקער און 1 ראַדאָמסקער חסיד), ה' נאַטאַן קאָהן 4 שטימען (3 ציונים און 1 קליינהאַנדלער), ד"ר סטעפאַן קאָהן 3 שט. (2 דעמאָקראַטען, 1 אגודה) און די פילצער חסידים האָבען נישט גע-שטימט, ווייל זיי האבען פּערזאָנלעך אַנ'אייגענעם פרעזענט, אזוי אז ה' ווע-קסלער האָט בעקומען אַ גרעסערע צאָהל שטימען.

אלס וויצע-פרעזענט פון ראט איז מיט דויעלבע 7 שטימען געוועהלט געווא-רען דער אָבזענדער ה' נ. קאהן. ציונים און דעמאָקראַטען האָבען זיך אין וואהל פון וויצע-פרעזענט נישט בע-טייליגט. אין נאָמען פון דער ציונים-טייער פּראַקטיק, האָט ד"ר בראַם ער-קלערט, אז ה' קאהן וועט דעם אָמט נישט אָננעמען. אין דעם פאָל וועלען פאָרקומען נייע וואהלען פון א וויצע-

עפּיס אַזוי פּלוצלונג, ערשט רעדטו מיט מיר דאס ערשטע און איך גלויב נישט אז אָט היינט, מאָרגען, וועט שוין זיך זאָך צושטאַנד קומען, איך מיין אז אזאלכע זאָכען געהן נישט צו כאַ-פען.

מיט דיר רעד איך טאָקי דאס ערש-טע מאל - האט די מוטער געענט-פּערט - אָבער איך מיט'ן טאַטען הא-בען שוין וועגען דעם געטראַכט, און מיר האָבען שוין פאר דיר אַ התן, מיט וועלכען די גאַנצע וועלט וועט זיך אַמאַל שפּאַלען און דערפירען ווילען מיר טאָקי תנאים שרייבען, ווייל ער שטעהט אין פיעל שידוכים און דער טאַטע זאָגט, אז כאַטש אַ שידוך איז מן השמים, קען מען דאָך אַמאַל פּער-שפעטיגען...

האָט איהר שוין גרייט אַ התן-האַט זיך חנה'לע גוטמטיג צולאַכט-און איך האב וועגען דעם גארנישט געוואוסט. אַה, וואָסערע גוטע טייערע עלטערן איך האָב.

וואס דען איז אונזער גאַנץ שטרע-בען אין לעבען, אויב נישט אז מיר זאָלען זוכה זיין דין צי זעהן אין די אַרעמט פון אַ מאָן און צו האבען פון אייך פיעל נחם-האַט די מוטער גע-זאָגט אין טרעהרען האבען אָנגעהויבען פליסען פון איהרע אויגען. זעהענדיג די מוטער'ס טרעהרען איז חנה'לע אויך געוואָרען ערנסט און זי האָט געזאָגט: איך בין זאָגאַר זיכער, אז איהר, מיינע טייערע, האָט פאר מיר אויסגע-זוכט דאס בעסטע, וואס מען קען נאָר זאָגען, אָבער צי איז מיר דערלויבט צו

טשענסטאכאָווער יודען!

לאָזט נישט אונטערגעהן דעם מחזיקי הדת!

די היגע תלמוד - תורה מחזיקי-הדת, אין וועלכער עס לערנען זיך ביו 400 אַרימע קינדער, אַ גרויסער טייל יתומים, געפונט זיך אין געפאָהר צוילעב דעם שרעקליכען געלד-מאַנגעל, אז זי זאָל זיך ח"ו מווען שליסען. מיט אַ קורצער צייט צוריק האט דער היגער רב שליט"א פּערעפּענט-ליכט אַ אויפּרוף צו דער היגער יודישער בעפעלקערונג וועגען שטיצען די ת"ת און עס זענען געוואָרען געוואָרען פאָרשטעהער פון מגינים און שוהלעך פּוסקים בצרכי-צבור, וועלכע זאָלען אַדורכפיהרען אַ ווערברונגס - אַקציע צו שאַפּען נייע מיטגלידער, וועלכע זאָלען אַדורכפיהרען רעגולער מיטגלידעס - בייטראַג יעדען חודש, ווייל יעצט, נאָכדעם ווי אַלע אויסערליכע אונטערשטיצונגען און סופּסידיעס האָבען אויפּגעהערט, מוז די ת"ת אויסגעהאַלטען ווערען דורך אייגענע כוחות.

די דאָזיגע אַקציע האט זיך נאָר טיילווייז איינגעגעבען, עס זענען גע-שאַפּען געוואָרען אַ געוויסע צאָהל נייע מיטגלידער, אָבער עס זענען נאָך פּערהאַן פיעל פעלי-בתים אין אונזער שטאָט, וועלכע וואָלטען געקענט און געדאַרפט צאָהלען פאר דער ת"ת און מען דאַרף זיי אויפּפאַדערן און וועקען צו דער גרויסער זאַך.

עס דאַרפען אויך גענומען ווערען אין אַכט די פּושקעס פון מחזיקי-הדת, וועלכע די יודישע פרויען זאָלען שטיצען ביי יעדער געלעגענהייט, ווי ביי ליכט-צינדען וכדומה דאַרט אַריינלעגען זייערע גראַשענס.

איצט, אום יום-טוב דאַרף יעדער יוד מנדד זיין לטובת דער תלמוד-תורה און די געלדער פון הזכרות-נשמות געהן פון יאָהרען שוין צו דעם צוועק. מיר וועלען נאָך יום-טוב אַרוםשיקען אַנ'איינקאַסענט איינצוקאַסירען די מזכיר-נשמות-געלדער און מיר בעטען, אז יעדער איינציגער זאָל איהם געבען זיין נדבה.

מיר פון אונזער זייט בעמיהען זיך מיט אלע מעגליכקייטען אז די ת"ת זאָל נאָרמאַל פּונקציאָנירען. באַלד נאָך פּסח ווערען געעפּענט אַלע מחלקות און עס ווערען אָנגענומען תלמידים, די פּויריגע תלמידים מווען זיך מקדים זיין, כדי נישט צו פּערלירען זייערל פּלעצער.

מיר ווענדען זיך דאריבער צו די טשענסטאכאָווער יודען מיט דעם היי-סען רוף, זעהט צו אונטערשטיצען מיט אַלע מעגליכע מיטלען די דאָזיגע אינסטיטוציע, אז זי זאָל קענען ווי געהעריג פּונקציאָנירען און ערפולען איה-רע וויכטיגע אויפּגאַבען לטובת די תינוקות של בית רבן.

די פּערוואַלטינג פון מחזיקי הדת.

פרעזענט פון ראט. בעת די שפעטערדיגע וואהלען פון דעם פּערוואַלטינגס-פרעזידענט האט דער ביו - יעצטיגער קהלה - פרעזענט ה' ש. גאלדשטיין בעקומען 8 שטימען (2 מזרחי 2 ציונים, 2 האַנדווערקער, 1 קליינ-הענדלער, 1 ראַדאָמסקער חסיד) און ה' ראָזענבערג 4 שטימען (2 דעמאָקראַטען און 2 אגודה). נאָכדעם זענען פאָרגעקומען די וואה-לען פון אַ וויצע - פרעזענט פון דער פּערוואַלטינג, בעת וועלכער ה' בעריש

UWAGA! UWAGA!

Ważne dla składów farb, fabryk wózków dzieci i łóżek, fabryk wyr. metalowych i celluloidowych, drzewnych, kapeluszy słomkowych oraz dla Pań Manikurzystek!

Polecam na sezon bieżący znane ze swej dobroci

LAKIERY NITROCELLULOŚOWE

bezbarwne; białe i kolorowe kryjące; spirytusowe bezbarwne i kolorowe oraz lakiery do paznokci.

Towar gwarantowanej dobroci

Ceny konkurencyjne.

Fabryka lakierów „CLAIRMONT“
B. HELBERG, Częstochowa
PIŁSUDSKIEGO 1, telefon 3-21

וויסען ווער עס איז מיין בעשערטער, און וואָס ער איז? געוויס, געוויס, טייער קינד, וועל איך דאס דיר זאָגען, געוויס מוזט דאס וויסען און דו קענסט אויך אין דעם זאָגען דיין וואָרט. אָבער איידער איך געה דיר איבערגעבען וואָסערע חתן מיר האָבען פאר דיר אויסגעזוכט, מוז איך דיר ערקלערען, אז ביי אונז, יי-דען, איז דער עיקר צו זיין אַ גרוי-סער למדן אין תורה, די הויפּטזאַך איז צו זיין פאר גאָט, און דאס איבריגע ווי קענטניס אָדער שטונהייט, דאס זע-נען איבריגע זאָכען, אויף וועלכע מען דאַרף ביי קיין מאַנספּערשוינ נישט לע-גען קיין אָכט.

חנה'לע האָט זיך טיעף פּערטראַכט, און זי האָט קיין וואָרט נישט געענט-פּערט. די מוטער האָט זי אָנגעקוקט וועלענדיג אַראַבלעזען פון איהר פנים וואָסערע איינדרוק איהרע ווערטער הא-בען געמאַכט און זי האָט געזאָגט: דו ביז דאָך גענוג קלוג, חנה'לע, און דו פּערשטעהסט אז איך האָב רעכט, איך און דער טאַטע האָבען בע-שלאָסען אויסצוזוכען פאר דיר אַ חתן, וועלכער זאָל זיין אַ גרויסער עילוי, אַ גרויסער למדן, און דאס איז ביי אונז דער עיקר.

און אזאלכען האט איהר שוין געפוי-נען? יאָ. וואָ? אין דער היגער ישיבה, וואס עס פיהרט דער היגער גרויסער גאון, דער רב ר' נפתלי הפּהן, דאָרט לערנען ביו 150 בחורים, אַלע גרויסע לימודים און

די ענטלאפענע.

רָאָמפּן פון ווירשען לעבען אין דייטשלאַנד אין 18-טען יאָהר-הונדערט.

שו. י. איזאקאָוואָן.

גליק פון איהר איינציג קינד, טראַכט שוין וועגען דעם גענוג לאַנג. חנה'לע האט גארנישט געענטפּערט און די מוטער האָט ווייטער געזאָגט: דו ביזט שוין ביז 120 יאָהר, אַלט געוואָרען 18 יאָהר און דו וואָקסט קיין קיין-הרע ווי אַ פּרעכטיגע בלום, מוזען מיר פאר דיר אויסזוכען אַ פּאָסיגען חתן, וואס זאָל זיין געפאַסט פאר דיר און פאר אונזער פאַמיליע, אז גאָט און לייט זאָלען אונז מקנא זיין.

חנה'לע איז געוועזען שטיל און די מיטער האָט זי דאריבער געפּרעגט: פאָרוואָס ענטפּערסטו מיר גארנישט חנה'לע? אפּשר בין איך נישט גערעכט? איך מיין, אז ס'איז שוין די העכסטע צייט.

נו יאָ-האַט חנה'לע אַרויסגעשטאַ-מעלט-אָבער איך האב נאָכנישט געענ-דיגט די שולע און דאס מוז דויערען נאָך 2 יאָהר.

וואו שטעהט דאס געשריבען, אז דו מוזט אינגאַנצען ענדיגען די שולע - האָט די מוטער געזאָגט - דו ביזט שוין גענוג געבילדעט, מען זאָגט אז דו מאַכסט זעהר גרויסע פּאַרשעריט אין דער לעהרע, און איך האָלט, אז מען קען זיין אַ גאַנץ פּרומע יודישע טאַכ-טער מיט דעם וואס דו קענסט.

נו, זאָל זיין אַזוי ווי דו זאָגסט - האָט חנה'לע צוגעגעבען - אָבער וואס

די ענטלאפענע.

רָאָמפּן פון ווירשען לעבען אין דייטשלאַנד אין 18-טען יאָהר-הונדערט.

שו. י. איזאקאָוואָן.

חנה'לע איז נישט געוואוינט געווען, אז די מוטער זאָל מיט איהר רעדען און זיך בערעטען וועגען וויכטיגע זאַ-כען, און ס'איז דעריבער פאר איהר געווען אונפּערשטענדליך וועגען וואָ-סערע וויכטיגע זאָך זי מוטער וויל דאס מיט איהר רעדען און די ערנסט-קייט מיט וועלכער די מוטער האָט גע-רעדט.

לאָמיר זיך אַנדידערוועצען - האָט די מוטער ווייטער געזאָגט-און דאָן וועל איך דיר פּרקלערען וועגען וואס איך וויל מיט דיר רעדן.

מוטער און טאַכטער האָבען זיך אַוועקגעזעצט, און נאָכדעם ווי די מו-טער האָט חנה'לען געקוישט אין שטערן האָט זי געזאָגט:

איך מיין, ליעבע טאַכטער, אז דו אַליין פּערשטעהסט אויך שוין, אז דו ביזט מעהר נישט קיין קינד און מען דאַרף טראַכטען וואס עס וועט ווייטער זיין.

איך פּערשטעה נישט וואָס דו מיינסט צו זאָגען, מאַמע-האַט חנה'לע געזאָגט, טראַץ דעם, וואס זי האָט יאָ אָנגעהוי-בען זיך צו מרצקען וועגען וואס די מוטער רעדט.

נו יאָ, דיר קומט דאָס גאַרנישט אויפ'ן געדאַנק, אָבער איך אַלס מוטער, וואס וויל זי אַמשעלסטען זעהן דאס

די מכפידה אין ארץ-ישראל

א ברית פון תל-אביב פון יהודה לייב אשר.

תל-אביב האט זיך נאכניש אינגאנצן צען בעפרייט פון די פרייס-פייערונגען און עס הערט זיך שוין דער יום-טוב פון דער "מכפידה". ווידער קומען אן שיפען פון אלץ טיילען וועלט און מיט זייערע פייפערען און גרילצערען פערטויבען זיי די שטאָרט און בלאָזען אַרײַן אין יעדען יודישען האַרץ אַ פונק פון ערוואַכונג, פון אויפלעבונג. עס וואַרפען זיך אין די אויגען פער-שידענע "מכפידה" - אַנטיפאַרמס פון אַלץ וועלט-לענדער, די שטאָרט ווערט פער-פולט מיט מענשען, וואס זענען איי-קוואַרטירט אין טויענדער פרויזעטע הייזער, געסט, וואס די ארץ-ישראל-בעפולקערונג האט זיי אויפגענומען, מיט אַ פּרעהליך פנים און אויסגע-שטרעקטע אַרעמס.

דער יוגענד-יום-טוב שמעקט אין שטאָרט, טויענדער יונגעלייט מיט אַפּאַ-ראַטען, לאַרנעטען, אין ספּאַרט-הויזען, מיידלעך אין זייער ספּאַרט - קליידונג מיט "מכפידה" אַבזייכונגען און אַבזייכ-נונגען פון זייערע לענדער אויף די גע-ברוסטען, שפּאַצירען פריי מיט אַ גע-לעכטער איבער דער יודישער שטאָרט. עס וואַרפט זיך אין די אויגען דער בולגאַרישער "מכפידה" מיט זייער ספּע-צילען געברענגטען אַרעקסטער, אין גראַנאַט-היטלעך מיט ווייסע דאַכלעך. די גאַנצע שטאָרט איז בעקליידט מיט גראַנאַט-קעקעס אויף די קעפּ. די גאַ-סען זענען געפאַקט. די אויטאָמאָבילען פיהרען פון פּאַרט יפו קיין תל-אביב. די טויענדער יונגעלייט מיט זייערע רייזע-קאַסטעס, געווייזען זיך מיט געזאַנג אין דער רייז-יודישער שטאָרט. ביים פּאַרט אין יפו וואַרטען אַב טוי-זענדער מענשען זייערע קרובים, בע-קאַנטע, גוטע פריינד און דאס קושען זיך ברענגט צו טרעהרען. מיט יעדען צוג קומען אן טויענדער מענשען פון גאַנצען לאַנד, די מכפידה טויען זיך בעשעפטיגען מיטן איינאַרדען די אַני-געקומענע געסט און מען פיהרט זיי צו זייערע וואוינ-ערטער. אַז מען קוקט זיך צו צו דער מילך-און בלוט-יוגענד פון דעם פערשפרייטען גלות, הויבען די טרעהרען אן צו שטיקען אין האַלז, און מען טראַכט זיך: מען וואָלט גע-קאַנט זיך אַ פּאַלץ מיט פּעלקער גלייך, נאָר מויל נישט. אַבער די יוגענד זאָגט אונז צו, אַז מיר זענען נאָכנישט פערלורען און מיר האָבען אַ האַפנונג אין אונזער קיום. אַלץ הייזער און טע-ראַטען זענען בעפולט מיט מכפידה-פּאַה-נען, אַלץ אויטאָמאָבילען און ראַווערען זענען מיט מכפידה - פּאַהנען, און די יונגוואַרג געהט איבער די גאַסען און גלויבט זיך אַליין נישט צו, צי איז

די יעהרליכע אלגעמיינע פערזאמלונג פון סוחרים און פאַבריקאַנטען פּעראייני- פּערגאַנגענעם זונטאג אין תל-אביב

א פּאַרשטעט געגען די העצע פון די פּוילישע סוחרים, אַלטער א. אַנד. עס ווערט איינשטימיג אָנגענומען דער פּעריכט ווי אויך דער ביאָאָנס. דיר. פּרושיצקי דערזעהלט, אַז אויך אויף דער פּעראמלונג פון די קריסט-ליכע האַנדווערקער האָט מען אויס-געריקט די לאַזונג "סוואַי דאָ סווענאָ". מיר דאַרפען אַב זיך נישט אַבשרעקען, איז עס נישט אַזוי, די יודישע סוחרים, (ער רעכענט אויס נעמען) האָבען אַזוי געהאַנדעלט, אַז זיי האָבען נאָר גע-ברענגט שאַדען זיך ווי אויך אַנדערע סוחרים.

ה' נייטעלד רופט אויך צו פּעראייני-גונג, ווייל נאָר אין אַחדות ליגט דער כּוּח. ה' שטיילער דערזעהלט מיט פּערבי-טערינג, אַז אין סקאַרפּ קומען אָן כּסדר מסירות, וואס איין יוד מסר'ט דעם צווייטען. דאס איז א דעמאָלאַציע און געגען דעם מוז מען קעמפען. אין רעזולטאַט ווערט בעשלאַסען די 2 אויבענדערמאַנטע פּאַרטיקעטען אי-בערצוגעבען דער קינטיגער פּערוואַל-טונג, וועלכע זאל זיי בעטראַכטען און אויספיהרען.

ה' ש. ראָדאַל לעזט דעם בודזשעט-פּאַרטיקעטען פון דער פּערוואַלטונג און דערביי רופט ער די מיטגלידער, אַז זיי זאָלען בעצאָהלען דעם מיטגלידערס-בייטראַג. דער בודזשעט אויף 11.600 זאָלעטס ווערט אָנגענומען. אין דער פּערוואַלטונג זענען אויס-געוועהלט געווארען פּאַלגענדע פּערוואַ-נען: שטיילער, פּויסט, נייטעלד, דאָווי-דאָוויטש, שעלצער, שטייניץ, באַרושי-קאָוסקי, שפּיראָ, ראָדאַל, אַלמאַן, פּאַר-פּאַרט און ראַטבאַרד. נאכדעם ווי אַדוו. האַסענפּעלד גיט נאָך אייניגע ערקלערונגען וועגען פּער-שידענע געזעצען פאַר סוחרים, ווערט די פּערוואַלטונג געשלאַסען.

פּערגאַנגענעם זונטאג אין תל-אביב גענעם לאַקאַ פּאַרגעקומען די יעהר-ליכע אלגעמיינע פּעראמלונג פון סו-חרים און פאַבריקאַנטען פּעראייני- די פּעראמלונג עפענט פּרעזעס ה' שטיילער, וועלכער שטעלט זיך אַב אויף דעם קאַסאַטראַפּאַלען קריזיס וואָס דאָס יודישע סוחרים לעבט אי-בער און דעריי טאַדעלט ער די זיי-דער ביי אונז צו אַפּטע זעלבסטמאַרד עפידעמיע, וואָס האָט זיך לעצטענס ביי יודען פּערשטאַרקט. דעם יודישען פּאַלץ איז דאָס פּרעמד און מען דאַרף דאָס בעקעמפען.

אַלס פּאַרויצער ווערט געוועהלט דיר. ה' פּרושיצקי, אַלס בייזיצער די ה"ה. ע. אַלטער, ל. קאַפּינסקי און אַלס סעקרעטאַר ה' געריכטער. דער סעקרעטאַר לעזט דעם פּאַרטיקעטען פון דער לעצטער אלגעמיינער פּעראמלונג, וועלכער ווערט אַקצעפ-טירט. וויצע פּרעזעס ה' ה. דאָווידאָוויטש גיט אַב דעם טעטיקייטס ווי אויך דעם קאַסע בעריכט.

דער בעריכט איז זעהר א רייכער און נעמט ארום א גאַנצע רייזע אר-בייטען אויף אַלע געביטען פון יודי-שען סוחרים לעבען. די יודישע סוחרים זענען פּערטרעטען אין אַלע שאַצונגס-קאַמיטעטעס ווי אויך אין דער קיעלצער "איזובע סקאַרפּאָוע", וועלכע פּערטיי-דיגען די אינטערעסען פון יודישען פאַבריקאַנט און סוחר. ה' קראָמאַלאַנסקי דערזעהלט, אַז אויף דער אלגעמיינער פּעראמלונג פון די קריסטליכע קליינהענדלער, וועלכע איז נישט לאנג פּאַרנעקומען, האָט מען גערופען עפענטליך צו באַיקאַטירען די יודישע סוחרים און אונטערנעמער. לכן, דאַרף די יודישע בעפולקערונג געבען דערויף דעם געהעריגען ענטפּער - און שטיצען נאָר יודישע סוחרים. עס רעדען נאָך די ה"ה בערלינער, וועל-כער לייגט פאַר אַז מען זאָל שיקען

מיט פּערשידענע הויכגעשטעלטע פּער-זענליכקייטען. פאַר דער טריבונע, וואו עס זענען געזעסען די הויכגעשטעלטע געסט האָבען אַדורכמאַרשירט אַלע מכפידעס, מיט זייערע פּאַהנען פון יעדען לאַנד בעזונדער. מיר האָבען זיך געקענט מיט אַלע פּעלקער אויסגלייכען מיט אונזער שעהע געראַטענע יוגענד, מיט זייערע אויפגעהויבענע קעפּ. עס האָבען מאַרשירט מיט זייערע פּאַהנען צוערשט די געסט פון חוץ לאַרץ און דערנאָך די געסט פון גאַנצען לאַנד. יעדע שטאָרט און קאַלאָניע האָט גע-טראָגען אַנאָיפּרשיטט און עברית און ענגליש. צום סוף האָט מאַרשירט תל-אביב. אַלע האָבען געטראָגען אין פּאַרם בלויע העמדער און ווייסע הוי-זען מיט בלויע פּאַסטען, ווייסע קראָואַ-טען, בלויווייסע היטלעך און ווייסע דאַשקעס. די מיידלעך, אַלע אין ווייסע קליידער, ווייסע קעקעס מיט מכפיד-מאַנגאַראַמען און ווייסע לאַטשען. דאָן זענען געגאַנגען אַלע שולען: הרצליה-גמנסיה-אין ווייסע קאַפּעלעשען און וויי-סע קליידער, מיט בלויע טיכלעך אויף די אַרעמס און פּערשידענע אַנדערע שולען, יעדע אין אַנאַנדערע פּאַרם געקליידערט.

שעהן איז געווען צו זעהן ווי די אַלע מכפידעס און שולען פון לאַנד האָבען געמאַכט צוזאַמען גימנאַסטיק, אַלע ווי איין מענש, עס האָט פּער-בליצט דאס אויג, עס איז געווען אַ נחת-רוח צוזאָקען, ווי עס האָבען זיך פּעראייניגט יודען פון אַלע וועלט-טייל-ען אויף דער יודישער ערד אין דעם רייז-יודישען לאַנד און שטאָרט תל-אביב אין צוזאַמען אויפגעהויבען די הענד אין דער הויך און געוויזען, אַז מיר יודען זענען פּעראייניגט און גאַנ-זער שטרעבען איז קיין ארץ - ישראל און די פעסטע, אויפגעהויבענע הענד וועלען זיך פריהער נישט אַראַבלאָזען ביז ארץ - ישראל וועט זיין פאַר דעם יודישען פּאַלץ.

דאָן האָבען די סקייטען (צופים) בע-וויען זייערע פּערשידענע איבונגען און נאכער די מאַטאַציקליסטען פון מכפיד, זייערע איבונגען מיט די מאַ-טאַציקלעך. די רייטער מיט זייערע פּערד האָבען בעוויען אַריינטאַלישע פּאַנטאָיעס מיט די אַראַבישע פּערד, און ווייטער האָבען זיך צוריקגעצויגען רייזען אויטאָס מיט מענשען און אַלע וועגען ביים ים און פּעלדער זענען גע-ווארען בעשטיט מיט צעהנער טויענדער מנעשען, וואס האָבען צוריקגעצויגען פון ספּאַרט-פּלאַץ.

זווי האָט זיך געענדיגט די גרויסע מכפידה אין תל-אביב, אַבער ווייטער איז א גאַנצע נאַכט געווען פּרעהליך אין גאַס מיט מוזיק, געזאַנג און טענץ ביי'ן טאָג אַרײַן. אין נאָהנטען ברײַעף וועל איך אייך בענאַכריכטען פון דער תּערוכה.

וואָס איז מיט דער היגער אויטאָ-בוסען-קאַמוניקאַציע?

דאס איבערנעמען די היגע אויטאָ-בוסען-קאַמוניקאַציע דורך דער געזעל-שאַפט "ציטראָען" איז געוואָרען עט-וואס אַבגעלעגעט, צוליב אַדיהע קלע-נערע ענדערונגען, וועלכע זענען איי-געטרעטען אין אַבמאַך. די טעג זענען אין אונזער שטאָרט געוועזען אייניגע אינזשיניערען, פּער-טרעטער פון "ציטראָען" - געזעלשאַפט און אויפ'ן אַרט אויספּרוּבירט דעם ער-שטען אויטאָבוס, וועלכער איז שוין אָנגעקומען קיין טשענסטאָקאו. די ווייטערדיגע אויטאָבוסען וועלען איינציגווייז קומען קיין טשענסטאָקאו אין משך פון חודש מאי און ווייטער, אַזוי אַז אין ליפּעץ וועלען נאָרמאַל קורסירען אַלע 10 אויטאָבוסען. די נייע אויטאָבוסען זענען רייט גע-מאַלט און זעהען שעהן אויס, אויסער דעם זענען זיי עטוואָס גרעסער פון די

פון דער האַנדווערקער-באַנג.

די פרעמיע פון די פרעמירטע אַב-שפּאַר-ביכלעך 500 זל. האָט דאסמאַל געווינען אַ 8-יעהריג מיידלע סאַלשאַ טשערנע, פּילטוסקי 9 (אַ שניידערס אַ קינד). עס איז ווערט צו בעמערקען אַז דאס קינד האָט די אַבשפּאַרונגען אַרײַנגעגעבען צו 1.50 זל. אַ וואָך און זווי אַרום שוין אָנגעזאַמלט 39 זל. און יעצט האָט דאס קינד געווינען די פרעמיע פון 500 זל. אויך די 39 זל. בלייבען איהר אייגענטום און זי וועט זיך אויך בעטייליגען אין די ווייטער-דיגע ציהונגען.

וואָהלען צום היגען שטאַדט-ראַט אין אַ יאָהר אַרום.

ווי די "סלאָוואַ" אינפּאַרמירט וועלען באַלד נאכ'ן בעשטעטיגען דעם נייעם אוסטאַוו וועגען זעלבסטפּערוואַלטונגען פאַרקומען וואָהלען צום היגען שטאַדט-ראַט. יעדענפאַלס ערשט אין פּריהילינג 1933 ד. ה. אין אַ יאָהר אַרום.

וואָס געהערט, וואָס געזעהן.

מענשליכער נשמה, אַ פּאַקט איז אַבער, אַז דאס גרויסע אומגליק איז געשעהן. אין דאס דאָזיגע אומגליק האָט אַרויס-געווען גרויס טרויער ביי דער גאַנ-צער יודישער בעפולקערונג אין אונז-זער שטאָרט און די ערשטע טעג יום-טוב זענען פּערשטערט נעוואַרען.

עמנאָליקעס פּאַגאַטאָווע האָט טיכטיג געאַרבייט.

טראַץ דעם, וואס די קהלה האָט היי-יאָהר געטיילט קמחא און דער בית-לחם-פעלקעך, זענען דאָך געבליבען אַ סך יודישע פּאַמלייעס ביי אונז אין שטאָרט אַהן מצות און אַהן אַנדערע פּראָדוקטען אויף יום-טוב. זענען געקומען עמנאָליקעס, גוט שבת יודלעך, וואָס האָבען אַנשטאַט גוט שבת, געשריגען, גוט יום טוב אין צוזאַמענגענומען היבשע פּאַר-ציעס מצות, אייער און אַנדערע פּאַר-דוקטען און זיי באלד צוטיילט די נויטבעדערפּטיגע.

דעם אמת מוז מען זאָגען, זיי האָ-בען טיכטיג געאַרבייט און מען האָט זיי געגעבען בתשואת חן. אויסער, ווי תמיד די "אַריסטאָקראַטען" וועל-כע גיבען ווייניגער ווי די איינזואוי-נער, זאָל מען זאָגען פון דער אַגראַ-דאָוע.

איהר דאַרפט די צווייטע טעג יום-טוב ווייטער ארבייטען, ווייל קיין נויטבעדערפּטיגע וועט אייך בעשטימט נישט פּעהלען. די אַרבייטסלאָזע זענען צופרידען. דער קאַמיטעט פון די יודישע אר-לויזן.

הגיע הזמן

עס איז שוין העכסט-צייט, זאלט זיך בעמרייען פון קריזיס!

דאס איינציגע מיטל איז דאס גרעסטע געווינס

1.000.000 ז'ל.

J. WEKSLER, Aleja 6

און קויף פאר

10 ז'ל. א צעטל צו דער 26 מלוכה-לאַטעריע.

א צעטל קאסט 10 ז'ל.

דער מצבה-קריצער

פרץ רייך, ווארשאווער 58

מאכט בעקאנט, אז פון היינטיגען טאג אן און ווייטער ווערן אויסגעארבייט

אלע סאָרטען מצבות

צו זעהר ביליגע קאָנקורענץ - פרייען.

לאָזט אייך נישט אויסגען דורך מייער קאָנקורענץ, וועלכע קומען פֿון פֿארשידענע אידן, און זיי וועלען ארומטוען דאס קבר פֿאר א שפּאַט ביליגען פֿרייז און שפּעטער ביים בעשטעלען די מצבה וועלען זיי אייך אויסגעצו, ווייל דער עס מויערט אירם דער מאַכט שפּעטער די מצבה.

לאָזט דעריבער נישט פֿריהער, ארומטוען פֿון איהר וועט זיך אַיבערצייגען אז נאָר מיר ארבייטען אויס מצבות דיעל און צו ביליגע פרייען.

מיט אַכטונג

פרץ רייך, ווארשאווער 59.

מצבונג

די פּערוואַלטונג פון יודישען טישלער-און דרעקסלער-צילעך רוסט איהרע

מיטגלידער אויף דער יעהרליכער אלגעמיינער פּערוואַלטונג, וואס קומט פֿאַר זונטאָג, ד. 8 מאי, 6 אָווענד, אין אייגענעם לאַקאַל, אלעע 12.

די פּערוואַלטונג

OPTYK MEDICAL ZEISS PUNKTAL Z ERNER

Częstochowa, II-ga Aleja № 31.

דערמאָנט אלע יודישע, און לכּבֿוד פּסח דארף ייך יעדער פּערזענלעך מיט בריל, ביי צו קאָנען לייגען די הגדה וואָס עס ווערט געשריבען יציאת מצרים און במילא וועט ער א תּנאה קאָנען פֿון די קניידלעך. דעריבער איילט אייך און קויפט נאָר אין

OPTYK MEDICAL, II-ga ALEJA № 31.

סונקטליכע אויספֿיהרונג לויט די רעצעפטען פון די ה"ה אַקליטיסען. די פרייען זענען מיט 20 פּראָצענט ביליגער. אויך איז צו בעקומען פּאַטאַגראַפישע אפּאַראַטען מיט אלע צוגעהערדיגע קייטען און פּערשידענע שטאַהל זאַכען.

די ביליגסטע קוועלע פון אלערליי שטרימפּף, סוויטערס, דאַמען און העררן = וועש און גאַלאַנטעריע-אַרטיקלען

„MAISON HYGIENA

רוג אלעז און קאַשציושקיי.

אונזער דעוויז: גרויסער אומזאַץ--קליינער פּערדינסט.

„Grand-Kino”
קאַשטיושקיי גאַס.
לעצטער סעאַנס 9.40 אָון.

לעצטע טעג. דער גרעסטער קלאַנג-סוקצעס!
„David Golder”
לויט דער בעריהמטער פּרעזענטאציע פון אירענאַ ניעמיראַווסקאַ. אין דער טיטל-ראָל דער געבילדער האַרץ באָרר, וועלכער האָט מיט זיין געבילדער קיטאַציע געריהרט די הערצער פון פּובליקום.
Od czwartku 28 ŚPIEWAK NIEZNANY — Reż Turzanski

Teatr „ODEON”
אלעע 27.
לעצטער סעאַנס 10 אָווענד.
אויפֿן 1 סעאַנס קרויטליך 1 ז'ל.
פּרשטער מוסטער-אַפּעטער קלאַנג-קינג
Nowości
אלעע 12
לעצטער סעאַנס 9-30 אָווענד.
היינט און ווייטערע טעג.

נייער גרויסער אמעריקאַנער שלאַנער!
ŻONA JEGO OJCA
אין די הויפט-ראָלען: וואַלטער היסטאַן, קענט דוגלאַס, איבערן פּראָגראַם: קאַמעדיע אין 2 אַקטען און אַקטואַליטעטען.
דינסטאָג, דעם 26-טען ד. ח. 3 נאַכמיטאָג **ZBIEG** קרויטליך 50 גראַשען.
נישט געזעהענען קונסטווערק!
Zwycięstwo
אין די הויפט-ראָלען: זשאַרוזש אַבריען אין מאַריאַן לעסינג.
קלאַנג-איבערן פּראָגראַם.

דעם טיעפסטען מיטגעפיהל דריקען מיר אויס דעם
וואָלף שמידט צום טויט פון זיין ליבען פּאַטער
שמואל
אין זיין טעטיקייט לטובת דער געזעלשאַפֿטיכער ארבייט זאָל ער א טרייסט געפונען
די פּערוואַלטונג פון יוד. פּרויז-צען
[אין טעגסטאָנדיגער צייטונג]

מיר נעמען אַנטייל אין צער פון אונזער ליבען פריינד ה'
וואָלף שמידט צום טויט פון זיין פּאַטער
שמואל
המקום ינחם אותו בחור שאר אבלי ציון וירושלים.
די פּערוו. פון צענטר. האַנדל. פּערבאַנד
אַבט. אין טעגסטאָנדיגער צייטונג.

אונזער טיעפסטען מיטגעפיהל דעם פריינד וואָלף שמידט
צום טויט פון זיין היינעליבען פּאַטער
שמואל
זיי געטרייסט!
יוסף גאַלדבערג און פּרוי.

זאַלען כאַטש אלע וויסען!

אוי ווי ה' גליקסאן, קראָקאווער 6, האָט מיר געגעבן א תּרואה, דאס ער וועט אויספֿיהרן די עקספּיזיציע, ווייל איהם קומט 1800 ז'ל. און ער האָט געהאַלט איינפֿעלדן אויף פּערשידענע פּערזענלעך, און ערשטענס קומט איהם נאָר ביי היינט 1000 ז'ל. וועלכעס צווייטע זיין שולד איז אויסגעלויט צוזאַמענגעקומען, ווייל ער האָט נישט געוואלט נעמען קיין קוואַרטל-געלד, כדי עס זאָל זיך צוזאַמענקומען א גרעסערע סומע און צווייטענס קען אייך אויסוועגן צו יעדער צייט מיט א סך מענשען, וועלכע האָבען ביי איהם א סך ארבייט פּערלייגע מיט מיר אדורכצוקומען און ער האָט דערפֿון נישט געוואלט הערען. דעריבער ה' גליקסאן מאַכט אייך נישט אויך גערעכט!
מיט אַכטונג בערישנפֿישאַף. קראָקאווער 6.

לעצטע טעג פון שפיגעלס בילדער-אויסשטעלונג.

שוין די צווייטע וואָך ווי דער בע-ריהמטער מאלער נתן שפיגעל וויילט אין טעגסטאָנדיגער צייטונג מיט זיין בילדער-אויסשטעלונג וואס איז געוואונדערדיג-ווערט.

נתן שפיגעל געהער צו די בעסטע פון זיין פּאָך און זיינע בילדער האָבען אַרויסגעווען געוואַלדיגע ענטזיקונג ביי די אלע, וועלכע האָבען זיך פּער-אינטערעסירט מיט זיין שאַפּונג. נאָך עטליכע געזעהלעטע טעג פּער-בלייבט דער קינסטלער אין טעגסטאָ-כאָון און דער חוב פון דער יודישער געזעלשאַפֿט איז די אויסשטעלונג צו פּעזוכען.

אוי האָט ער געדאַווענט.

אין אונזער טעגערליך וואַקסט אויך א נייער פּאָ, וואָס וועט אויסוואַקסן צו אַנערשטקלאַסיגען חזן. דאָס איז דער יונגער טרעבניק, וועלכער איז געווען א פּילאַר פון ס'גאַנגען כאָר אין אַנגאַזשירט געוואָרען אלס חזן אין דער שיהל אהל יעקב, איז געווען א פּערזענליכע צו פּערזען. איך שרייב דאָס אַקצעדענץ דעם, וואָס איך בין צוגעווען, וואָס אייך אונזערס א היימיש יוגעל האָט זיך ארויסגע-הויבען און וועט ווערן א גוטער טאלאַנטפֿולער חזן.

א קריסט שחט אויף כשר.

א היגער שחט דערזעהלט, אז ערב יום טוב האָט ער בעמערקט ווי היג-טערן שחט-הייזעל האָט א קריסטליכער שייגיץ געשאַכטען א הינדעל. ווען מען האָט אַבספּערווירט וואו ער געהט מיט דעם עוף, האָט מען בעמערקט, אַז ער איז אריין אין א יודישער שטוב.
דער שחט איז אוועק צו דעם יו-דען און אויספּערקראַם געמאַכט אויף דער „כשר'ער" שחיטה, ערשט דאַמאַלט האָט זיך די יודישע פּאַמיליע געכאַפּט, אַז דער שליח האָט געוואַלט פּערדינען דאָס שחיטה געלד און אליין געשאַכ-טען...
דער ראַבינאַט דארף זאָרגען, אַז אַזעלכעס זאָל מעהר נישט פּאַרקומען.

פון ספּאַרט.

— מיטשקאָוו-וויקטאָריאַ 0:1. שיעדס-ריכטער ה' גאַלדשיידער.
— אפּפּל-ה' בליסקאוויצא 1:1.
— די לייכטאַטלעטישע און ספּאַרט-שפּיעלען-טעקנישע פון יודישען ספּאַרט-קלוב „וואַרטאָ" האָבען שוין אַנגעהוי-פּען זייערע טרענינגען אויף דער פּרי-שער לופט. איינשרייבונגען פון נייע מיטגלידער נעמען אַן דער סעקרעטאַריאַט.

דעם טיעפסטען מיטגעפיהל דריקען מיר
אויס אונזער חבר וואָלף שמידט
צום טויט פון זיין ליבען פּאַטער
שמואל
זיי געטרייסט!
די פּערוואַלטונג
פון דער געזעלשאַפֿט „ליראַ".

בין-יעצטיגע.
דער אַבמאַך איז פּרייטאָג אין דער וואַקסונגס-טוואו בעשטעטיגט געווארען אין דער אַנוועזענהייט פון היגען קאָ-מיסאַר ה' פּאַזנאָר און די דעלעגאַטען פון דער געזעלשאַפֿט.

געניאָ שלים אין טעגסטאָנדיג.

ווי מיר האָבען שוין געמאַלדען אין פּרייזען גומער פון אונזער צייטונג טרעט אויף דאָנערשטאָג, אחרון של פּסח אין קאַמעראַל-זאָל די געוואוסטע דראַמאַטישע שוויפּילעריין געניאָ שלים אין דער פּינעס „איינע פון יענע". צוזאַמען מיט איהר טרעטען אויף די געוואוסטע אַרטיסטען יוסף טרונגאַש, מיכאַל קליין און אַנד. דער צוזאַמענשטעל פון אַנסאַמבל מיט געניאָ שלים גאַראַנטירט פּאַר דער קונסטלערישער אויספֿיהרונג פון דער פּיעסע.

דער העלם - בעריהמטער פּיאַניסט אימרי אונגאַר אין טעגסטאָנדיג.

מאַנטאַג, דעם 2-טען מאַי, וועט אין טעגסטאָנדיגער צייטונג געבען אַ קאָנצערט דער העלם - בעריהמטער בלינדער פּיאַנאַ-קינסטלער אימרי אונגאַר, וואס האָט געקומען דעם ערשטען פּרויז אויפֿן שאַפּען-קאָנגרעס, וואס איז ערשט נישט לאַנג פּאַרזעקומען אין וואַרשאַ. אימרי אונגאַר האָט בענייטערט אלע צוהערער מיט זיין שפּיעלען און אלע זיינע קאָנצערטען, וועלכע ער גיט אין אַ רייחע שפּעקט אין פּוילען, ווע-רען געקריינט מיט'ן גרעסטען ער-פּאַלז.

אונגאַר איז אַ נאַציאָנאַלער יוד. די ידיעה, אַז אונגאַר וועט אויס-טרעטען מיט אַ קאָנצערט אין גראַנד-קאָנאַ האָט געמאַכט אַנאַוויסערענע-הונג-ליכען רושם און די בילעטען ווערען ממש אויסגעכאַפּט.

פּאַרוואָס?

פּסח מאַכט אונז אויספּערקראַם אויף פּאַלעסטינען פּאַקאַט. אין דער היגער יאַגלוטשע-אַבטיילונג געפונען זיך ביי 19 יודישע יוגעלעך, מיט וועלכע עס ווערט איינגאַנצען נישט געלערנט קיין יודישע למודים אין דער צייט ווען צו די קינדער פון עוואַנגע-לישען גלויבען קומט אַ פּערזענלעך-נען מיט זיי רעליגיע.

ס'על יודישע פּלעטען ווענדען זיך צו פּרויזשאַפּט פּערוואַנען אין שטאַדט, אַז מען זאָל זיך דערבאַרימען און לער-נען מיט זייערע קינדער יודישקייט, זיי וועלען בעצאָהלען חייסעל פּסח וועט נאָר וועלען. די קהלה דאַרף דערצו עפּיס טהון.

וועגען פּערקלענערן דעם טעלעפּאָן-אַבזאַהל.

דער טעלעפּאָן-אַבזאַהל איז לעצ-טענס אין אַ גאַנצע רייחע שטעטל פּער-קלענערט געוואָרען. וועגען פּערקלענערן אויך דעם דאָזיגען אַבזאַהל אין אונ-זער וואַקסונגס-טוואו האָבען זיך שוין אַ גאַנצע רייחע סוחרים און פּאַבליקאַ-טען-פּעראַיינען געוואַנדען צו דער רע-גירונג, אַבער אַהן טרעפּלג. איינע האָט אין דעם פּרט אונטערנע-נומען אַנאַקסיז די סאַנסאַווער האַנ-דעלס-קאַמער, וועלכע בעמיהט זיך ביי דער רעגירונג, אַז די טעלעפּאָן-אַב-זאַהלען זאלען זיין פּערקלענערט אין דער גאַנצער וואַקסונגס-טוואו.

זיי דאַנקען.

דער ה' הירשל לייב לעוונשטיין, וועלכער איז א תושב אין זקנים הויז בעהם אונז דורך דער פּערמיטלונג פון אונזער צייטונג צו דאַנקען האַרציג דער פּרויז שטאַרקע פּאַר איהר גרויס-אַרטיגען פּסח וואָס איז צוגעגרייט גע-וואָרען פּאַר די זקנים און יתומים וואָס געפונען זיך אין דער אינסטיטוציע. אויך א דאַנק דער פּרויז ראַדאַשיצקאַ פּאַר איהר בעמיהונג אַלעמען צומי-דענצושטעלען.